

Kulturdepartementet

Dato: 02.12.2019
Saksbehandler: Marit Jenny Steen
Direkte telefon:
Vår referanse: 19/04529-6 / 008
Deres referanse:
Klinikk/avdeling: Administrasjon og kommunikasjon / Dokumentsenteret Vestre Viken HF

Svar på høring NOU-2019-09 fra kalveskinn til datasjø – ny lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver

Saken

Kulturdepartementet har sendt NOU 2019:9 *Fra kalveskinn til datasjø – Ny lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver* på høring.

Dette notatet tilrår hvordan Vestre Viken skal forholde seg til høringen. Høringsfristen er 2. desember 2019.

Om lovforslaget

Det fremgår av høringsbrevet at lovforslaget skiller seg fra gjeldende lov på følgende områder:

- Virkeområdet utvides. Utvalget foreslår at dagens utvides til også å gjelde selvstendige offentlige virksomheter selvstendige virksomheter hvor staten, fylkeskommuner eller kommuner har mer enn halvparten av eierandelene; virksomheter hvor staten, fylkeskommuner eller kommuner velger mer enn halvparten av medlemmene i virksomhetenes øverste organer; og andre virksomheter når de treffer enkeltvedtak og utferdiger forskrift. Se nærmere omtale i utredningens kapittel 8 og § 2 i utvalgets lovutkast.
- Virksomhetene pålegges dokumentasjonsplikter.
- Virksomhetene pålegges krav til dokumentering av automatisert rettsanvendelse. I tillegg legges det opp til at dokumentering av ekstern kommunikasjon helt eller delvis kan automatiseres. Det vises her til at også forvaltningslovutvalget tilrettelegger for digital automatisert kommunikasjon og rettsanvendelse.
- Journalføringsplikten i gjeldende arkivforskrift utgår. Utvalget viser til at krav til åpenhet og etterprøvnbarhet kan ivaretas med andre metoder enn gjennom innsyn i virksomhetenes journaler.

Høringen er gjennomgått av arkivleder, informasjonssikkerhetsleder og foretaksjurist. Ut fra hva som fremstår som særlig relevant for Vestre Viken HF, så foreslår disse at det gis et høringsinnspill med følgende innhold:

- Det er generelt positivt at det, sett hen til samfunnsutviklingen, lages et ny arkivlov.
- Det spilles inn både støtte og behov for korrigeringer i konkrete foreslåtte lovbestemmelser.
- Det gis et høringsinnspill som problematiserer en datafangst til arkivsystemene som er videre enn det som i dag anses som arkivverdige, for eksempel kommunikasjoner på sosiale medier, chat osv. Det vil både være utfordrende å i stor grad manuelt vurdere hva som skal lagres,

Vestre Viken

samtidig som omfattende lagring fremstår å gi mye overskuddsinformasjon og kan nærmest bli oppfattet som overvåkning.

Det anbefales at overnevnte formidles i høringsinnspillet under. Det vises til dette i sin helhet.

Forslag til vedtak

Det foreslås at Vestre Viken gir følgende konkret høringsinnspill:

Vestre Viken er positive til forslaget om ny arkivlov da dagens arkivlov oppfattes noe utdatert med tanke på at vi har gått fra et papirbasert samfunn til et nesten fulldigitalisert samfunn i løpet av de siste 20 årene, og dette har også konsekvenser for foretakets dokumentasjon og arkivering. Navnet lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver synes vi er dekkende.

Innspill til konkrete lovreguleringer

§ 1 Lovens formål mener vi er dekkende og støtter denne.

§ 2 Lovens virkeområde er utvidet og vi støtter dette da den med dette sammenfaller med virkeområdet til offentleglova.

§ 6-15 Plikt til å dokumentere – disse paragrafene synes ganske detaljerte og lovteksten burde med hell forenkles noe, samtidig som det er viktig at detaljene legges til forskrift.

§ 8 Plikt til å dokumentere virksomhetens kommunikasjon, her etterlyses en presisjon om hva som legges i begrepet ledende stillinger, og om det gjelder både intern og ekstern kommunikasjon mellom ledere.

Datafangst og e-post – generelle betraktninger

Det er i forbindelse med ny arkivlov uttrykket behov for funksjonalitet for datafangst, herunder automatisk arkivering. Slik omfanget forstås, gjelder datafangst både for ekstern kommunikasjon, e-post, herunder også andre digitale kommunikasjonskanaler- og plattformer som eksempelvis sosiale medier, chat, mv.

Eksterne digitale kommunikasjonskanaler- og plattformer som en del av dokumentasjon etter arkivloven, er Vestre Viken noe spørrende til. Det kan potensielt føre til signifikant lagret overskuddsinformasjon. Eksempelvis vil virksomhetens facebookside være en kanal for informasjon om fagseminarer, kampanjer som influensavaksinasjon, mv. Formålet er i ren informasjonshensyn til virksomhetens nedslagsfelt og andre interessenter. Det vil kunne fremstå som en overvåkning av virksomhetens følgere/lesere, dersom evt. likes og kommentarer til ulike poster på siden skal defineres som «dokumentasjon» jf. § 5 bokstav a, spesielt sett opp mot det faktum at også denne kommunikasjonen skal innbefattes i en automatisert datafangst.

Datafangst baserer seg i hovedsak på maskinell analyse, men potensielt store andeler må foretas manuelt. En maskinell analyse er i hovedtrekk et overvåkningssystem som høster data basert på gitte kriterier. Det vil videre være en signifikant høy risiko for at høstingen av data skanner og lagrer data som ikke faller inn under arkivlovens definisjoner om dokumentasjon. Dette må videre ses i sammenheng med forskrift om arbeidsgivers innsyn i e-postkasse og annet elektronisk lagret materiale, samt generell personvernforordning.

I kap. 15.3.2 skisseres mulige løsninger rundt datafangst for e-post dersom det kan skilles mellom virksomhetsrelatert og privat kommunikasjon. Det essensielle her er «dersom».

Punkt a) skisserer en løsning hvor arbeidsgiver gis tilgang til den enkelte medarbeiders e-post som ikke er markert som ikke-virksomhetsrelatert, altså private e-poster. Videre uttrykkes det at metoden antakelig er forbudt. Vi tør å konkludere at metode som i punkt a) er forbudt, jf. forskrift om arbeidsgivers innsyn i e-postkasse og annet elektronisk lagret materiale.

Punkt b) skisserer en metode hvor arbeidsgiver gis tilgang til den enkelte medarbeiders e-post, hvor den enkelte medarbeider selv har aktivt markert e-post som virksomhetsrelatert, altså ikke privat. Risikoen for feilmarkeringer, herunder også virksomhetsrelatert e-post som ikke ble markert, flyttes fra arbeidsgiver til arbeidstaker. Utredningen uttrykker ikke videre områder som internkontroll rundt feilmarkeringer og ikke-markeringer, eller om metoden kun baserer seg på tillitt mellom arbeidsgiver og arbeidstaker.

Det antas videre at metoden ikke er forbudt. Som et minimum burde utredningsarbeidet foretatt en undersøkelse om lovligheten rundt denne metoden.

For begge metoder som skissert i punkt a) og b), er det grunn til å anta at det vil kunne skape usikkerhet og frykt blant ansatte som på bakgrunn av en automatisert datafangst vil oppleve tiltaket som et overvåkningstiltak. Det vil videre være en potensiell risiko for at ansatte vil kunne opprette alternative metoder for kommunikasjon som ikke fanges opp av implementerte systemer, herunder risikoen for at arkivverdig dokumentasjon ikke lagres i henhold til gjeldende rett.

Med vennlig hilsen

Finn Egil Holm
Direktør for administrasjon og kommunikasjon
Vestre Viken HF

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Kopi til: Helse Sør-Øst RHF